

Foto: Zdravko Primožič/Fpa

Sedem desetletij Gimnazije Koper

sobota, 17. oktober 2015, 18:32

Na vprašanje, česa se najbolj spomni iz gimnazijskih časov, odgovori, da se je naučila analitičnega in kritičnega mišljenja. Pa čeprav je ta umski dosežek, ki ga še danes opevamo kot vrednoto, ni popeljal med najbolj plačane in uspešne ženske. V letih, ki jih opisujemo kot nova trideseta, je uspela ohraniti svojo britev ostro, ne glede na to, da njeno okolje obožuje tiste, ki se udinjajo.

Izkušnja nekdanje koprške gimnazijke, s katero smo se pogovarjali te dni, ni edina te vrste. Za to je zaslužna Gimnazija Koper, institucija, ki jo že sedem desetletij, od tistega usodnega 20. oktobra 1945, skozi svoje simbiotično razmerje soustvarjajo profesorji in dijaki.

Znanja, ki se pretaka med njenimi zidovi, ne srkajo vsi z enako slastjo in Albert Camus ali Bertold Brecht ne vzbujata v vseh enakega srha. Navsezadnje naloga gimnazije ali katerekoli druge šole niti ni v oblikovanju uniformnega mladega človeka, njena vizija pa je zagotovo v tem, da to radovedno bitje napolni z barvami, iz česar se rodi tako imenovani splošno izobraženi posameznik ali posameznica. Takšen torej, ki loči zrnje od plev, v roke vzame tudi časopis in ne samo pametnega telefona, mu je knjiga najboljša prijateljica in najljubše orožje, ga s strokovnim izrazoslovjem ni mogoče spraviti v zadrego, pozna razliko med gulagom in

golažem, se veseli uporabe boraksa v domačem laboratoriju in ve, zakaj se Zemlja vrti okoli Sonca.

Večkrat so takšnim ljudem rekli, da vedo vse in nič. In v obrambo svoje splošne gimnazijske izobrazbe so odgovorili s Sokratovimi besedami, da vedo, da nič ne vedo. Zato pa se učimo vse življenje, mar ne?

Gimnazija Koper se je skozi svojo zgodovino večkrat bojevala za obstanek. Ustanovilo jo je Poverjenišstvo primorskega narodnoosvobodilnega odbora, in četudi je bila vzpostavitev pouka v povojnih letih težavna, saj je primanjkovalo ustreznega kadra, so stvari stekle, kot v jubilejnem gimnazijskem zborniku piše profesor **Nejc Sukljan**.

Zaradi politične volje se je ohranila v letu 1962, ko se je soočila s težko rešljivim problemom verifikacije, saj bi se morale gimnazije materialno in didaktično posodobiti, koprška pa je imela s tem nemalo težav. Politični veljaki so sprejeli sklep, da Koper slovensko gimnazijo mora ohraniti. Preživela je začetek 70. let, ko se je šolstvo znova reformiralo in so se vsi ukvarjali s tem, ali naj bo šola ideološko neodvisna ali pač ne. *“Prevladala je trdnejša linija”*, piše Nejc Sukljan, prišli so novi predmeti družbenomoralna vzgoja in samoupravljanje s temelji marksizma. Nakar se je leta 1981 zgodila še Šušvarjeva reforma, ki jo je vpeljal politik **Stipe Šušvar** in je s svojim priimkom opredelil vse, kar je prineslo usmerjeno izobraževanje. Program gimnazije je nehal obstajati. Gimnazijci kot intelektualna elita so šli v nos jugoslovanski politiki. Po Titovi smrti je bilo nujno, da vsi postanemo še bolj enaki in tako je gimnazijski program ostal na hladnem do leta 1994.

Veliko reformo je Gimnazija Koper doživela tudi pred 15 leti, ko je vpeljala umetniško gimnazijo in športni oddelek ter naredila korak k tistim, ki zaradi svojih talentov izstopajo in se prav zaradi njih ne počutijo dobro v ustaljenih šolskih okvirih. Gimnazija je prestopila na bolj pisano, živahno stran življenja, ki se nenehno spreminja. **Matej Kocjan**, profesor in vodja aktiva likovne umetnosti in glasbe, v gimnazijskem zborniku piše, da umetnost svojo nalogo opravi, ko postane sprejemljiva.

Ko si podredi večino in postane tudi sama podrejena. *“Takrat izgubi svoj naboj, zagon, dušo. Pristna je tedaj, ko se sprevača in se upira ... Šolo vidim kot podobo vrča, ki se neprestano polni pod tem (umetniškim) curkom vode in preliva na vse strani.”*

Takšnim šolam je politika, ki se je vedno (preveč) mešala v šolstvo, malokdaj naklonjena in tega bi se morali zavedati vsi učenci in dijaki. Ustroj njihovih možganov in informacije, ki jih predelujejo, oblikujejo njihovo srž.

Na zidake, ki jih položijo starši, se skozi dolga leta šolanja dozida brez števila podatkov, bolj ali manj pomembnih. Če je okolje, v katerem rastemo, strpno, dobronamerno, človekoljubno in spoštljivo do vseh barv mavrice, krila ustvarjalnosti in radovednosti ne zakrkejejo.

Še dobro, da ravnatelj Gimnazije Koper **Bruno Petrič** kot osrednjo prioriteto šole navaja pouk na najvišji strokovni ravni ob negovanju dobrih odnosov. K temu je treba dodati še pokončno hrbtenico, ki je nujna oprema vseh ravnateljev. Pa vse najboljše ob 70-letnici!

ALENKA PENJAK